

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Західноукраїнський національний університет
Соціально-гуманітарний факультет/
Кафедра психології та соціальної роботи

БОЙКО Марія Сергіївна

**Шляхи та засоби соціалізації молоді у сучасних громадських організаціях/
Ways and means of socialization of youth in modern public organizations**

спеціальність: 231 – Соціальна робота
освітньо-професійна програма – Соціальна робота

Кваліфікаційна робота

Виконала студентка групи
СР-41
М.С. Бойко

Науковий керівник:
к. пед. н., доцент З. І. Крупник

Кваліфікаційну роботу
допущено до захисту

«__» _____ 20__ р.

Завідувач кафедри

_____ А.Н. Гірняк

ТЕРНОПІЛЬ-2024

ЗМІСТ

ВСТУП.....	3
РОЗДІЛ 1. ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА ПОНЯТТЯ «ГРОМАДСЬКА ОРГАНІЗАЦІЯ» ТА ЙОГО ЗМІСТОВЕ НАПОВНЕННЯ.....	6
1. 1. Загальне поняття про сутність і зміст діяльності громадських організацій.....	6
Висновки до розділу 1.....	15
РОЗДІЛ 2. КЛАСИФІКАЦІЙНІ ПІДХОДИ ДО ДІЯЛЬНОСТІ ТА АКТУАЛЬНОГО СТАНУ ДІЯЛЬНОСТІ МОЛОДІЖНИХ ГРОМАДСЬКИХ ОРГАНІЗАЦІЙ ТЕПЕРІШНЬОГО ЧАСУ.....	16
2. 1. Основні підходи до класифікації та діяльності молодіжних громадських організацій в українському суспільстві ..	16
2. 2. Актуальний стан розвитку і статистичні дані про діяльність громадських організацій теперішнього часу ..	22
Висновки до розділу 2.....	28
РОЗДІЛ 3. ПРАКТИКА СОЦІАЛЬНОЇ РОБОТИ В ДІЯЛЬНОСТІ ГРОМАДСЬКИХ ОРГАНІЗАЦІЙ В МЕЖАХ СОЦІАЛІЗАЦІЇ СУЧАСНОЇ МОЛОДІ ..	29
3. 1. Особливості та пропозиції підвищення ефективності практичної діяльності громадських організацій в межах соціалізації сучасної молоді..	29
Висновки до розділу 3.....	39
ЗАГАЛЬНІ ВИСНОВКИ ..	40
СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ ..	41

ВСТУП

Актуальність дослідження. Питанню вивчення шляхів та засобів соціалізації сучасної молоді в межах діяльності громадських організацій є дуже важливою темою сучасності. Це пояснюється *наступними акцентами*: а) *розвиток особистості*: приєднання молоді до громадської організації дозволяє їй розкрити свій потенціал, набути нових компетентностей та розвивати свою особистість; *соціальна інтеграція*: участь у громадському житті допомагає молоді інтегруватися у суспільство, знаходити нових друзів та встановлювати контакти з професіоналами різних сфер суспільного життя; *зміна стереотипів*: через різноманітність учасників та діяльності громадських організацій, такі структури можуть сприяти зміні стереотипів та усуненню дискримінації серед молоді та в суспільстві загалом. Це сприятиме перетворенню соціальних уявлень та стереотипів серед людей; *політична активність*: громадські організації часто мають великий вплив на політичні процеси та прийняття рішень. Отже, вивчення питання соціалізації молоді у громадських організаціях в даному аспекті допоможе виявити, як саме сприяють громадські організації політичній активності молоді та молодіжному впливу на суспільство. Адже молодь в усі часи була і залишається рушійною силою в суспільстві, а активна молодь найчастіше здатна змінювати суспільство власним прикладом. Усі ці акценти підкреслюють важливість дослідження питання соціалізації сучасної молоді у межах діяльності громадських організацій.

Об'єктом кваліфікаційного дослідження є діяльність громадських організацій як спосіб соціалізації сучасної молоді.

Предмет дипломної роботи – шляхи та засоби соціалізації молоді у громадських організаціях як багатогранний процес становлення та впливу молоді людини на сучасне суспільство.

Мета дипломної роботи – виявлення та вивчення основних шляхів та засобів соціалізації молоді в сучасних громадських організаціях.

Завдання кваліфікаційного дослідження:

1. Вивчити та обґрунтувати сутність та зміст поняття «громадська організація».
2. Проаналізувати основні класифікаційні підходи та актуального стану питання діяльності молодіжних громадських організацій.
3. Відтворити та обґрунтувати практику соціальної роботи щодо підвищення ефективності діяльності сучасних молодіжних громадських організацій теперішнього часу.

Методи дослідження. З метою вивчення питання соціалізації молоді в громадських організаціях знадобились різноманітні теоретичні методи дослідження. Зокрема: аналіз та вивчення наукової, філософської, науково-методичної та психолого-педагогічної літератури. Огляд літератури передбачав систематичний огляд наявних публікацій, досліджень, теорій та концепцій, що стосуються теми дипломної роботи. Він допомагає краще розуміти зміст проблеми, виявити прогалини та визначити напрямки для подальших досліджень. Під час огляду літератури важливу роль займає аналіз інформації, формулювання первинних висновків та синтез знання з різних джерел. Цей метод є важливою передумовою для подальшого проведення власного дослідження та написання гіпотез або висновків. Тематичне дослідження передбачає систематичне дослідження теми на основі існуючих теорій і концепцій, виявлення закономірностей, тенденцій і зв'язків у даній проблематиці. Одним з основних методів наукової роботи, який був використаний є метод – спостереження. Цей метод застосовувався дл того, щоб спостерігати явища, події та внутрішні процеси без втручання у них. Результати спостереження допомагають встановити закономірності, зробити висновки та сформулювати гіпотези.

Теоретичне значення одержаних результатів полягає в тому, що вони розширюють та доповнюють теорію та методіку фахового формування

соціальних працівників. Розроблені теоретичні засади з виявлення та уточнення шляхів та засобів соціалізації молоді у сучасних громадських організаціях.

Практичне значення одержаних результатів. Дана наукова робота про молодіжні організації може мати практичне значення, для розвитку та вдосконалення системи роботи самих організацій: *вдосконалення діяльності молодіжних організацій* (дослідження може допомогти ідентифікувати сильні та слабкі сторони роботи таких організацій, а також запропонувати рекомендації щодо вдосконалення їх діяльності); *розвиток молодіжного сектору*: результати дослідження можуть бути корисними для організацій та установ, які працюють з молоддю, та сприятимуть їхньому розвитку та підвищенню ефективності сучасної молодіжної ініціативності; *удосконалення політики*: наукова робота може служити основою для розробки та впровадження нових політичних стратегій у галузі молодіжних ініціатив та програм.

РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ПІДХОДИ ДО ВИЗНАЧЕННЯ ПОНЯТТЯ «ГРОМАДСЬКА ОРГАНІЗАЦІЯ» ЯК СКЛАДОВОЇ ЧАСТИНИ ФОРМУВАННЯ ГРОМАДЯНСЬКОГО СУСПІЛЬСТВА

1. 1. Загальне поняття про сутність і зміст діяльності громадських організацій.

Громадські організації - це добровільно організовані об'єднання громадян, які створюються для вираження і задоволення інтересів і потреб громадян на засадах автономії. Молодіжні організації діють у різних галузях, таких як освіта, культура, спорт, волонтерство, охорона здоров'я та багато іншого. Вони сприяють розвитку молоді, підтримці їх ідей та інтересів, можуть брати участь у проектах та заходах, спрямованих на покращення умов життя молоді. Створення молодіжної організації може бути корисним досвідом, який об'єднає однодумців для роботи над спільною метою.

При створенні молодіжної організації необхідно враховувати такі ключові ознаки як:

- чіткість місії та цілей організації. Варто чітко визначити мету та цілі організації, щоб керувати її діяльністю та ініціативами. Місія молодіжних організацій полягає в тому, щоб об'єднувати молодь навколо спільних цілей, надавати їм можливість розвивати свої здібності та навички, а також сприяти активній участі громадянськості та соціальній взаємодії. Основними цілями молодіжних організацій можуть бути підтримка соціальних ініціатив молоді, захист їхніх прав, підвищення освітнього рівня та підтримка культурного розвитку молоді тощо;

- сильне лідерство: вибір ефективних лідерів, які можуть мотивувати та надихати членів брати активну участь та робити внесок в успіх організації. Сильне лідерство в молодіжних організаціях має важливе значення для ефективного спрямування команди на досягнення місії та цілей організації. Сильний лідер громадської організації повинен володіти такими якостями, як

бачення, чесність, емпатія та здатність надихати та мотивувати інших. Вони також повинні вміти ефективно доносити місію організації до зацікавлених сторін і будувати міцні стосунки з донорами, волонтерами та громадою. Демонструючи ці якості та показуючи приклад, сильний лідер може створити позитивне та продуктивне робоче середовище, що сприяє ефективній співпраці та застосуванню інновацій в організації;

- перспективна діяльність: організуйте заходи, семінари та проекти, які залучають і утримують учасників, одночасно сприяючи особистому та професійному розвитку. Діяльність в молодіжних організаціях може включати участь у волонтерських проєктах, організацію культурних заходів, розвиток лідерських навичок та співпрацю з різними групами. Це може бути чудовим способом спілкування з однодумцями, впливу на суспільство та знайомству з новими людьми. Щоб приєднатися до молодіжної організації може знадобитися безпосереднє звернення до організації або пошуки інформації онлайн. Головне - знайти ту діяльність, яка дійсно цікавить та дозволить розвивати таланти;

- комунікація та співпраця: встановлення чітких каналів комунікації для забезпечення прозорості, участі та співпраці між членами. Комунікація та співпраця серед молоді важливі з багатьох причин. По-перше, це сприяє обміну ідеями та інформацією, що допомагає розвивати креативність та інновації. По-друге, спілкування допомагає будувати взаєморозуміння та вирішувати конфлікти шляхом відкритого діалогу. Крім того, співпраця серед молоді сприяє створенню міцних соціальних зв'язків та підтримці здорової командної роботи. Тож, можна сказати, що комунікація та співпраця є важливими складовими розвитку молоді та суспільства в цілому;

- мережева співпраця та можливості: сприяння партнерству з іншими організаціями, установами та зацікавленими сторонами для розширення ресурсів, охоплення ширшої аудиторії та створення більш значного впливу. Партнерство в організаціях є дуже важливим аспектом для їх успішної діяльності. Це дозволяє об'єднати зусилля різних сторін з метою досягнення

спільної мети. Партнерство може сприяти обміну ресурсами, ідеями та експертизою, що допомагає збільшити продуктивність та інноваційність організації. Крім того, взаємодія з партнерами може розширити географію діяльності організації та допомогти залучити нових клієнтів або споживачів. Таким чином, партнерство є ключовим елементом стратегії розвитку будь-якої організації;

- алгоритм сталого розвитку: розробіть довгострокову стратегію фінансування, зростання членства та організаційної безперервності, щоб забезпечити сталість організації.

Ключовими компонентами стратегії розвитку молодіжних організацій є наступні:

1. Освіта та підвищення обізнаності: організуйте семінари та кампанії для ознайомлення молоді з цілями сталого розвитку та важливістю збереження навколишнього середовища.

2. Залучення громади: заохочуйте молодих людей брати участь у громадських проектах, які сприяють сталому розвитку, наприклад ініціативи з висадки дерев, програми поводження з відходами або проекти відновлюваної енергії.

3. Адвокація та вплив на політику: розширення можливостей молодих людей відстоювати політику та практику, які підтримують сталий розвиток на місцевому, національному та міжнародному рівнях.

4. Інновації та технології: сприяйте використанню інноваційних технологій і практик, які сприяють сталому розвитку, наприклад рішень щодо екологічної енергетики, технологій сталого сільського господарства або цифрових платформ для обміну знаннями.

5. Співпраця та партнерство: сприяйте співпраці та партнерству з іншими молодіжними організаціями, урядовими установами, неурядовими організаціями та бізнесом для посилення впливу ініціатив сталого розвитку.

Впроваджуючи ці стратегії, молодіжні організації можуть відігравати вирішальну роль у створенні більш сталого майбутнього для нашої держави та майбутніх поколінь.

Зосереджуючись на даних стратегічних компонентах, молодіжні організації можуть створити міцну основу для зростання, впливу та успіху в своїй громаді, області чи країні.

У кожній країні існує багато різних типів громадських організацій. До таких організацій належать професійні профспілки, жіночі організації, молодіжні організації, організації ветеранів, дитячі організації, науково-технічні, культурно-освітні, спортивні та інші добровільні об'єднання громадян, творчі спілки, співвітчизники, фонди, асоціації тощо. Вони можуть мати різні назви: організації, асоціації, альянси, товариства, клуби, гуртки, правління, фонди, асоціації тощо.

Спільними ознаками (характеристиками) для них є добровільність об'єднання, наявність певної організаційної структури та діяльність, заснована на автономії. Ще однією ознакою багатьох національних громадських організацій є їх неприбутковий статус – вони не можуть здійснювати діяльність з метою отримання прибутку, інакше вони повинні бути зареєстровані як комерційна структура у вповноваженому органі державної влади.

Громадські організації мають різні соціальні основи: такі як спільні цінності, ідеали або інтереси, які об'єднують людей у зусиллях для досягнення спільної мети. Це може бути підтримка конкретних соціальних проблем, захист прав людини, підтримка культурної спадщини тощо.

Важливими соціальними основами також можуть бути заохочення громадської участі, підтримка громадської свободи і розвиток демократії. Вони мають різні сфери діяльності, а саме можуть займатися широким

спектром справ із соціальної, культурної, екологічної, правозахисної та інших галузей. Наприклад, це можуть бути організації, що працюють у сферах охорони навколишнього середовища, охорони тварин, допомоги потребуючим людям, права жінок, дітей та інші.

Багато громадських організацій також займаються участю у громадських обговореннях, лобіюють владу за рішення, які б сприяли покращенню умов життя громадян, а також розробляють та впроваджують різноманітні проекти з метою соціального розвитку.

Метою діяльності молодіжних громадських організацій є сприяння розвитку молодіжного руху, захист прав та інтересів молоді, участь у вирішенні актуальних проблем суспільства, створення умов для самореалізації молоді.

Методи діяльності молодіжних громадських організацій включають організацію заходів, просвітницьку та освітню роботу, лобіювання інтересів молоді перед владою, розробку проектів та програм для молоді.

Засоби діяльності включають участь у громадських акціях, благодійність, інформаційні кампанії, роботу з медіа, співпрацю з іншими організаціями та владою, мережеві зв'язки з іншими молодіжними організаціями тощо. Співпраця з міжнародними організаціями є важливим аспектом розвитку будь-якої країни.

Співпраця між молодіжними організаціями має важливе значення для сприяння позитивним суспільним змінам і розширенню можливостей молодих людей змінювати життя своїх громад. Працюючи разом, ці організації можуть ділитися ресурсами, знаннями та досвідом для вирішення спільних завдань і посилення їх впливу. Завдяки партнерству вони також можуть охопити ширшу аудиторію та створювати більш стійкі ініціативи. Загалом, співпраця між молодіжними організаціями може призвести до більшої інноваційності, креативності та ефективності у вирішенні нагальних соціальних проблем.

Одним із прикладів успішної співпраці між молодіжними організаціями є Програма обміну молоддю, організована кількома молодіжними організаціями з різних країн. Ця програма дозволяє молодим людям з різного походження та культури збиратися разом і брати участь у різноманітних заходах, семінарах і проектах. Завдяки цьому обміну учасники мають можливість вчитися один в одного, отримати нові перспективи та розвинути такі важливі навички, як робота в команді, спілкування та лідерство.

Такий тип співпраці не лише сприяє культурному взаєморозумінню та толерантності, а й сприяє розвитку глобального громадянства серед молоді. Це дозволяє їм створювати міцні зв'язки, ламати стереотипи та працювати разом для досягнення спільної мети. Таке партнерство між молодіжними організаціями є важливим для створення більш інклюзивного, різноманітного та спільного суспільства.

Міжнародні організації надають можливість обміну досвідом, технологіями та ресурсами, сприяють розвитку економіки та підвищенню соціального рівня. Для успішної співпраці з міжнародними організаціями важливо мати чітку стратегію, відповідність міжнародним стандартам і зобов'язанням, а також готовність до взаємодії та співпраці.

Культурна діяльність молодіжних організацій відіграє важливу роль у розвитку сучасного суспільства. Ці організації залучають молодь до культурних заходів, сприяють їх творчому розвитку та участі в різноманітних проектах. Вони сприяють збереженню культурної спадщини, розвитку мистецтва та культурного обміну між молоддю з різних країн. Така діяльність допомагає формувати толерантне та відкрите суспільство, де кожен може вільно виражати свою індивідуальність. Наприклад, молодіжна організація може проводити фестиваль сучасного мистецтва, де молоді художники, музиканти та поети мають можливість продемонструвати свої таланти. Такі заходи сприяють розвитку творчості та самовираження у молоді, а також популяризації культурної спадщини. Крім того, культурна діяльність може також включати

участь у благодійних проектах, спрямованих на підтримку культурних закладів або заохочення творчості у молоді.

Що стосується сфери охорони здоров'я, молодіжні можуть здійснювати різноманітні діяльності, спрямовані на покращення здоров'я молодих людей. Деякі з можливих напрямів цієї діяльності можуть включати проведення інформаційних кампаній про шкідливість паління, наркотиків та алкоголю, організацію безкоштовних медичних консультацій для молоді, проведення тренінгів з першої допомоги та здорового способу життя, а також участь у громадських заходах, спрямованих на просвіту й популяризацію здорового способу життя серед молоді.

Молодіжні організації грають важливу роль у проектах, спрямованих на розвиток та підтримку молоді. Вони можуть забезпечувати молодим людям можливість для саморозвитку, навчання, підтримки та участі в різноманітних ініціативах. Такі організації сприяють активізації молоді у громадському житті, формуючи лідерські якості та сприяючи їх соціальній та професійній інтеграції. Також важливим аспектом діяльності молодіжних організацій є волонтерство. Сприяючи залученню молоді до волонтерської діяльності, організовуючи різноманітні благодійні заходи та проекти. Вони допомагають молодим людям знайти можливість для навчання через волонтерську роботу, а також сприяють покращенню умов для людей у потребі.

На сьогодні є декілька прикладів діяльності молодіжних організацій, які беруть участь у волонтерстві, зокрема:

- *Молодь за розуміння (YFU)*: сприяє культурному обміну та взаєморозумінню через волонтерські програми, які залучають молодих людей до спільнот по всьому світу. Молодь за розуміння (YFU) - це міжнародна неприбуткова організація, яка допомагає молоді з різних країн набути розуміння та повагу до різноманітності культур. YFU пропонує можливість обміну для студентів, щоб вони могли вивчати інші країни, мову та культуру шляхом проживання у гостьових сім'ях або навчання в іноземних установах.

Організація сприяє розвитку толерантності, взаєморозуміння та міжкультурної комунікації.

- *AIESEC*: глобальна платформа для молодих людей, щоб досліджувати та розвивати свій лідерський потенціал через міжнародне стажування та волонтерські проекти. AIESEC була заснована у 1948 році у Парижі та наразі має представництва у більш ніж 120 країнах. Організація працює над розвитком глобальної молодіжної мережі та сприяє розвитку міжкультурного розуміння серед молоді. Вона пропонує можливості для стажувань та волонтерства в різних країнах світу, дозволяючи молодим людям поглибити свої знання та навички, а також познайомитися з іншими культурами. AIESEC також здійснює різні проекти з підтримки сталого розвитку та соціальної відповідальності.

- *Ротаракт*: сервісна організація для молодих професіоналів і студентів віком 18-30 років, яка виконує громадські проекти та сприяє розвитку лідерства. Учасники Ротаракту працюють над вирішенням соціальних проблем, сприяють розвитку спільнот та проводять різноманітні акції допомоги. Організація надає можливість молоді розвивати лідерські якості та співпрацювати для досягнення загальної мети – покращення життя інших людей. Ця організація об'єднує молодих людей у віці від 18 до 30 років, які мають бажання надавати благодійну допомогу та проводити різноманітні проекти громадської служби. Діяльність Ротаракту включає організацію благодійних заходів, волонтерську роботу, розвиток молодіжного лідерства та сприяння соціальному розвитку спільнот. Учасники Ротаракту намагаються сприяти міжнародному розумінню та миру через проведення спільних проектів у всьому світі.

- *Молодіжна асоціація ООН*: залучає молодь до пропаганди, підвищення обізнаності та волонтерських ініціатив, пов'язаних із глобальними проблемами та цілями сталого розвитку. Молодіжна асоціація ООН, яка також відома як Молодіжна організація ООН (UN Youth), є міжнародною молодіжною організацією, яка сприяє активній участі молоді в процесах Організації

Об'єднаних Націй. Ця асоціація працює над розвитком лідерських навичок, підтримкою молодіжних ініціатив та сприянням їхньої участі у прийнятті рішень на міжнародному рівні. Повністю віддана принципам, цілям та завданням ООН, Молодіжна асоціація ООН має за мету зміцнити глобальну молодіжну громадянську спільноту та підтримати молодь у реалізації їхніх прав та можливостей.

- *«НАДІЯ в усьому світі»*: мережа релігійних організацій, які мобілізують молодих волонтерів для служіння потребуючим громадам через проекти охорони здоров'я, освіти та допомоги постраждалим від стихійних лих. Надія - це сильне почуття, яке може надихнути наші дії і допомогти нам подолати труднощі. В усьому світі діяльність організації, присвяченої надії, може мати значний вплив на тих, хто потребує підтримки. Зусилля, які прикладаються для поширення надії, можуть змінити життя багатьох людей і створити позитивні зміни в суспільстві.

Висновок до розділу 1

Отже, громадські молодіжні організації відіграють важливу роль у суспільстві, сприяючи активізації молоді та розвитку її потенціалу. Сутність діяльності таких організацій полягає в залученні молодих людей до соціальних, культурних, освітніх та інших корисних ініціатив. Вони стимулюють розвиток громадянського суспільства, сприяють самореалізації молоді та формуванню її лідерських якостей. Діяльність громадських молодіжних організацій спрямована на розвиток суспільства, підвищення свідомості громадян і формування активної громадянської позиції серед молоді.

Залучення до діяльності молодіжних громадських організацій включає в себе: розвиток лідерських навичок серед молоді, сприяння соціальній активності та громадському обліку, підвищення розвитку культури волонтерства та громадянської участі, підтримку молодіжних ініціатив у сфері освіти, спорту та культури, сприяння розвитку толерантності та міжнаціонального співжиття, а також участь у громадських та політичних процесах. Громадські молодіжні організації сприяють розвитку, отриманню нового досвіду, соціалізації та самореалізації молодих людей.

Вплив громадських молодіжних організацій на процес становлення і розвитку сучасної молоді є значним. Вони сприяють формуванню громадянської свідомості, підвищують рівень знань у різних сферах суспільного життя та залучають до активної участі у громадському житті.

РОЗДІЛ 2. КЛАСИФІКАЦІЙНІ ПІДХОДИ ДО ДІЯЛЬНОСТІ ТА АКТУАЛЬНОГО СТАНУ ДІЯЛЬНОСТІ МОЛОДІЖНИХ ГРОМАДСЬКИХ ОРГАНІЗАЦІЙ ТЕПЕРІШНЬОГО ЧАСУ

2. 1. Основні підходи до класифікації та діяльності молодіжних громадських організацій в українському суспільстві

Науково-теоретичні підходи включають в себе різні методи та концепції, які використовуються для дослідження наукових явищ. Деякі з них включають в себе емпіричні дослідження, експерименти, моделювання, теоретичний аналіз та інші. Зазвичай науково-теоретичні підходи використовуються для розв'язання конкретних проблем або для розвитку нових концепцій у науці.

Для вивчення сучасних молодіжних організацій використовують різні теоретичні концепції, зокрема теорію соціальних мереж, теорію впливу групи, поняття ідентичності та себе-репрезентації, концепцію добровільної участі в громадському житті, ідеї соціокультурного розвитку молоді та інші. Ці концепції допомагають розуміти механізми функціонування молодіжних організацій, їх взаємодію з іншими акторами суспільного життя та вплив на формування активної громадянськості серед молоді.

Соціальна мережа - це взаємозв'язок між особами або групами людей через різноманітні зв'язки, такі як дружба, співпраця, спільні інтереси тощо. Теорія соціальних мереж вивчає ці зв'язки та їхні наслідки на поведінку та взаємодію людей. Ця теорія допомагає розуміти, як індивіди та групи взаємодіють один з одним, сприяє формуванню соціальної структури та впливає на процеси прийняття рішень.

Теорія впливу групи - це концепція, яка вивчає, як люди впливають один на одного в групових ситуаціях. Ця теорія вказує на те, що особа, яка перебуває в групі, може бути схильна до погодження з точки зору групових норм і стандартів, навіть коли ці стандарти можуть відрізнятися від її власних поглядів або переконань. Груповий вплив може мати значний вплив на поведінку людини, її рішення та дії.

Поняття ідентичності та саморепрезентації стосується того, як люди сприймають і презентують себе світу. Ідентичність охоплює різні аспекти, такі як особистість, переконання, цінності, культура та досвід, які формують відчуття особистості. З іншого боку, саморепрезентація включає в себе те, як індивіди вирішують представити себе іншим, будь то через поведінку, спілкування чи лише через зовнішній вигляд. Ці поняття є невід'ємною частиною розуміння того, як люди визначають себе та взаємодіють з іншими в суспільстві.

Концепція добровільної участі в громадському житті передбачає, що кожна людина має можливість активно долучатися до різних аспектів життя суспільства без будь-якого тиску або зобов'язання. Це означає, що участь у громадському житті не повинна бути обов'язковою, а має бути вільним вибором кожного громадянина. Такий підхід сприяє розвитку громадянського суспільства, підвищенню активності громадян у політичних, соціальних та культурних процесах, а також сприяє більш ефективній роботі громадських організацій та ініціативних груп.

Соціокультурний розвиток молоді - це важлива тема, що заслуговує на увагу. Він взаємодіє з багатьма аспектами сучасного життя, включаючи освіту, медіа, культурні цінності, технології та інші. Молодь є ключовим суб'єктом національного розвитку, і їх інтереси, потреби та цінності повинні бути розглянуті при формуванні політик і програм. Важливо підтримувати молодь у розвитку їх потенціалу, надавати їм можливості для самореалізації та активної участі у суспільному житті. Деякі ідеї для соціокультурного розвитку молоді можуть:

- сприяти доступу молодих людей до освіти і культурних заходів, що розвивають їхні інтереси та креативний потенціал. Інвестиції в освіту та культурну участь молодих людей мають вирішальне значення для їх особистісного зростання та розвитку суспільства в цілому. Важливо працювати

разом, щоб подолати бар'єри та забезпечити, щоб усі молоді люди мали можливість навчатися та спілкуватися з різними культурами;

- розвивати програми підтримки молодих талантів у різних галузях, таких як мистецтво, наука, спорт тощо. Це дозволяє молоді розвивати свої таланти і здібності, сприяє їх креативності та інноваціям. У майбутньому ці талановиті молоді люди можуть стати лідерами у своїх галузях, внести значний внесок у розвиток суспільства та вирішення складних проблем. Тому підтримка і розвиток програм для талановитої молоді є дуже важливим завданням;

- проводити освітні заходи та тренінги з розвитку навичок спілкування, емоційного інтелекту та інших соціокультурних компетенцій. Тренінги з комунікації для молодих людей можуть бути дуже корисними. Вони допомагають розвивати навички спілкування, встановлювати контакти з оточуючими людьми, вирішувати конфлікти та бути впевненими в собі під час взаємодії з іншими. Такі тренінги можуть проходити у форматі лекцій, практичних вправ, рольових ігор та дискусій;

- створювати спеціальні місця (наприклад, молодіжні центри або клуби) для обміну ідеями, спілкування та колективної творчості молоді. Створення молодіжних центрів має велику важливість для суспільства, оскільки ці установи надають молодим людям можливість розвиватися, виявляти свій талант, займатися позаурочною діяльністю та зустрічатися з однолітками. Це сприяє розвитку особистості, підвищує рівень культури та освіти серед молоді, а також допомагає їм знайти своє місце у суспільстві. Такі центри також можуть бути платформою для обміну досвідом та ідеями між молоддю, що сприяє розвитку толерантності та підтримки спільноти;

- впроваджувати ініціативи з етичного та морального виховання молоді, сприяючи становленню їх громадянської свідомості. Ініціативи з етики для молоді дуже важливі, оскільки допомагають формувати правильне моральне ставлення та виховують відповідальність перед суспільством. Зокрема, такі програми можуть навчити молодь етичним аспектам використання технологій,

взаємин з оточуючими людьми, а також допомогти у вирішенні конфліктних ситуацій. Крім того, вони сприяють формуванню позитивних цінностей і допомагають молодим людям стати кращими громадянами. Ці ідеї відіграють важливу роль у сприянні здоровому соціокультурному розвитку молоді у створенні гармонійного суспільства.

Молодіжні організації розвиваються за допомогою різноманітних програм, проєктів та ініціатив, спрямованих на підтримку та розвиток молодіжних інтересів і потреб. Крім того, молодіжні організації співпрацюють з урядовими та недержавними організаціями для спільного вирішення важливих питань та проблем, що стосуються молоді.

Для кращого розуміння механізмів розвитку молодіжних організацій використовують різні методи дослідження, найпопулярнішими серед них :

1. *Аналіз документів:* вивчення статутів, звітів, програм та інших документів організацій може надати важливу інформацію про їхню структуру, місію, цілі та діяльність. Аналіз документів - це процес вивчення і визначення змісту, структури, значення та інших характеристик документів з метою використання цієї інформації для подальшої обробки або прийняття рішень.

2. *Анкетування:* проведення анкетування серед представників молодіжних організацій може допомогти зрозуміти їхні потреби, проблеми та погляди. Анкетування - це метод дослідження, який використовується для збору даних від респондентів шляхом задання їм питань. Цей процес може здійснюватися у формі опитувань, де респонденти надають письмові або усно-голосові відповіді на певні запитання. Анкетування може бути використане для збору різних видів інформації, такої як демографічні дані, відповіді на конкретні запитання або оцінки відносно певних тем. Цей метод дослідження є поширеним у багатьох галузях, зокрема: соціологія, маркетинг, психологія та інші.

3. *Глибинні інтерв'ю:* бесіди з керівниками та учасниками молодіжних організацій можуть розкрити детальніше їхні мотивації, стратегії та внутрішню

динаміку. Глибинні інтерв'ю - це метод дослідження, який використовується в журналістиці та соціології для отримання детальної та відповідальної інформації від респондентів. Цей підхід передбачає проведення довгих та детальних співбесід, під час яких дослідник поглиблюється в досліджувану тему, ставить запитання на відповідь на які потрібно надати розгорнуті відповіді. Глибинні інтерв'ю дозволяють зрозуміти погляди, думки та почуття респондентів з питань, що вивчаються, та повністю розкрити їх думку.

4. *Польові спостереження*: спостереження за діяльністю молодіжних організацій на місцях може дати уявлення про їх роботу та вплив на громадське життя. Польові спостереження - це спостереження та дослідження, які проводяться безпосередньо на місці, де відбувається явище або де знаходяться об'єкти дослідження. Це важливий метод дослідження, оскільки дозволяє отримати конкретні дані та спостереження на місці події.

5. *Компаративний аналіз*: порівняння молодіжних організацій на різних рівнях (локальному, національному, міжнародному) дозволяє виявити спільні та відмінні особливості. Порівняльний аналіз передбачає порівняння та зіставлення різних аспектів двох або більше об'єктів для виявлення подібностей, відмінностей, сильних і слабких сторін, можливостей і загроз. Зазвичай цей процес включає збір даних, їх аналіз і створення висновків для підтримки прийняття рішень. Порівняння різних об'єктів дозволяє глибше зрозуміти їх ефективність, що може допомогти визначити сфери для вдосконалення та зростання. Дані методи використовуються для отримання об'єктивної та різноманітної інформації про сучасні молодіжні організації, особливості та основні вектори їх діяльності.

Сучасні громадські організації можна класифікувати за різними критеріями, такими як галузь діяльності, масштаб, цільова аудиторія тощо. Основні класифікації, зазвичай, поділяють:

1. За галуззю діяльності:

- організації, що займаються соціальними питаннями (надання допомоги потребуючим);

- екологічні організації (захист навколишнього середовища);

- громадські організації у галузі культури і мистецтва;

- політичні організації.

2. За масштабом діяльності:

- місцеві громадські організації (діють на рівні міста чи місцевості);

- національні громадські організації (по всій країні);

- міжнародні громадські організації (діють в різних країнах).

3. За цільовою аудиторією:

- організації, спрямовані на допомогу дітям;

- організації, що підтримують права жінок;

- громадські організації для захисту прав людей з інвалідністю;

Залежно від сфери впливу та розвитку суспільства, діяльності сучасних громадських організацій, їх поділяють:

1. Соціальна сфера: організації, що працюють у сферах охорони здоров'я, освіти, соціального захисту та інших соціальних питань.

2. Екологічна сфера: організації, які займаються збереженням природи, охороною довкілля та скороченням впливу людської діяльності на оточуюче середовище.

3. Громадсько-політична сфера: організації, які сприяють розвитку демократії, прав людини, боротьбі з корупцією та іншими політичними питаннями.

4. Культурна сфера: організації, що підтримують та просувають культурні цінності, мистецтво, традиції та спадщину.

5. Спортивна сфера: організації, що сприяють розвитку фізичної культури та спорту, популяризації здорового способу життя.

Типологія класифікацій допомагає сприяє більш чіткому розумінні мети та завдань, які ставлять перед собою громадські організації, а також визначенні їхньої значущості в повсякденному громадському житті.

Отже, науково-теоретичні підходи до класифікації та особливостей діяльності сучасних громадських організацій - це широке питання, яке вивчає особливості діяльності цих організацій, їх структуру, мету, функції та взаємодію з іншими організаціями нашого суспільства.

Одним з науково-теоретичних підходів є класифікація громадських організацій за цілями та завданнями. Наприклад, існують громадські організації, які спрямовані на захист прав та інтересів своїх членів, інші - на суспільну допомогу та благодійність, а ще інші можуть працювати в сфері культури, освіти або екології.

Ще одним поширеним підходом є аналіз особливостей діяльності громадських організацій із врахуванням внутрішньої структури та взаємодії з іншими громадськими та комерційними організаціями. Важливо дослідити, як вони забезпечують фінансову стійкість, залучають волонтерів та спонсорів, а також як формують стратегію своєї діяльності.

Тому, науково-теоретичні підходи та класифікаційні ознаки в діяльності сучасних громадських організацій допомагають краще зрозуміти сутність та їх роль в сучасному суспільстві та розробити ефективні стратегії їхньої діяльності.

2. 2. Актуальний стан розвитку і статистичні дані про діяльність громадських організацій теперішнього часу

На сучасному етапі існування нашої держави є досить велика кількість молодіжних організацій, що активно працюють у різних сферах суспільного життя. Основні з них:

1. Національний скаутський рух України: це найбільша молодіжна організація у країні, яка займається розвитком молоді через активність на природі, навчання та волонтерську роботу. Національний скаутський рух України, відомий як «Пласт», — українська скаутська організація, яка була заснована у Львові в 1911 році. Метою її діяльності є виховання молоді на принципах скаутингу та сприяння активній громадянській позиції, лідерству та самовдосконаленню. «Пласт» є однією з найбільших молодіжних організацій в Україні, яка робить значний акцент на активному відпочинку, громадській діяльності та особистому розвитку.

2. Молодіжна рада при Президентові України: це орган, що займається репрезентацією молоді та захистом її інтересів перед владою. Молодіжна рада України є дорадчим органом при Президентові України, покликаним представляти інтереси молоді в країні. Він складається з молодих лідерів з різних галузей і відповідає за надання рекомендацій і відгуків Президенту з питань, пов'язаних з молоддю. Рада відіграє вирішальну роль у забезпеченні того, щоб голоси молодих людей були почуті та враховані в процесі прийняття рішень на найвищому рівні влади.

3. Молодіжна організація Католицьке Скаутство Європи. Це молодіжний скаутський рух з орієнтацією на українське національне та духовне виховання. Католицький Скаутство Європи, також відомий як Міжнародний союз гідів і скаутів Європи, є католицькою скаутською організацією, яка дотримується традиційного скаутського методу з наголосом на вірі та духовності. Він діє в кількох європейських країнах і має на меті допомогти молодим людям розвивати їхні фізичні, інтелектуальні, емоційні, соціальні та духовні якості. Організація пропагує такі цінності, як служіння, лідерство та відданість

суспільству. Українська асоціація є офіційним членом міжнародної організації від жовтня 2021 року

4. Європейська молодіжна фундація в Україні (ERYICA). Ця організація працює у сфері молодіжних послуг та сприяє обміну досвідом між молоддю та організаціями з інших країн Європи. Європейський молодіжний фонд – це фонд, заснований Радою Європи для надання фінансової підтримки діяльності молодіжних організацій. В Україні фонд може підтримувати різноманітні молодіжні проекти, такі як навчальні курси, семінари, навчальні заняття чи інші ініціативи, які пропагують цінності Ради Європи. Ви можете знайти більш детальну інформацію на їх веб-сайті або звернувшись до їх офісу в Україні.

Це лише кілька прикладів молодіжних організацій в Україні. Список таких організацій дуже широкий, і кожна з них має свою специфіку діяльності, завдання та мету.

Закони, що сьогодні регулюють діяльність молодіжних організацій не є досконалими, але важливо, що вони передбачають практично всі демократичні принципи та механізми легальної діяльності. Для молодіжних організацій це включає реєстрацію та офіційне визнання, дотримання законодавства щодо фінансів та діяльності, звітність перед владою, взаємодію з іншими громадськими та державними організаціями, а також участь у громадських ініціативах та програмах. Молодіжні організації повинні діяти в межах закону, сприяти розвитку молодіжного сектору та захищати інтереси своїх членів у відповідності до встановлених правил та процедур.

Особливості функціонування молодіжних організацій, особливо в останні десятиліття, в основному пов'язані з процесом становлення громадянського суспільства, євроатлантичною інтеграцією України, поширенням на території нашої країни міжнародних наукових та молодіжних ініціатив.

За останні 5 років молодіжні громадські організації по всьому світу активно розвивалися. Молодь почуває більшу потребу у спілкуванні та об'єднанні навколо спільних цілей і цінностей. Зокрема, було засновано численні організації, спрямовані на захист прав молоді, розвиток освіти та культури, підтримку молодіжного підприємництва та розвиток волонтерського руху.

Також важливими напрямками роботи стали заохочення здорового способу життя, екологічної свідомості та участь у громадських і політичних процесах. Молоді організації відіграли значну роль у підтримці акцій з підтримки середовища та боротьби зі зміною клімату.

Загалом розвиток молодіжних громадських організацій за останні роки свідчить про зростаючий інтерес молоді до активної участі у суспільному житті та бажання приносити позитивні зміни у світі.

Наша політична система вийшла на новий етап розвитку, а демократичні інститути поступово зміцнюють свої позиції в суспільстві. В ході цього позитивного для України процесу в громадянському суспільстві, яке ще розвивається, вкорінюється досить важлива організація під назвою «молодіжні організації». Стабільне зростання кількості молодіжних організацій протягом останніх п'яти років знаменує собою початок сучасної ери розвитку молодіжних організацій в Україні. Молодіжні організації відіграють важливу роль у розширенні можливостей молодих людей і наданні їм можливостей для особистісного розвитку, залучення громади та адвокації

Окреме місце в молодіжних організаціях посідають молодіжні спілки. Мета Спілки молоді – об'єднати більшість усіх українських і місцевих молодіжних і дитячих організацій, стати координатором молодіжного руху, мати регіональні відділення та представляти народ. Зазвичай вони пропонують різноманітні заходи, тренінги та проекти для молоді, сприяючи їхньому самовдосконаленню та соціальній активності. Молодіжні спілки - це організації,

які об'єднують молодих людей для спільної діяльності, розвитку та розваг. Їхні цілі можуть включати захист прав молоді, підтримку освіти та розвиток молодіжних громадських ініціатив. Інформація про молодіжні спілки може бути різною, залежно від країни та конкретної організації. У багатьох країнах існують різноманітні молодіжні громадські організації, які допомагають молодим людям знаходити різноманітні можливості для саморозвитку та спілкування. Прикладами діяльності молодіжних спілок є:

1. Організація волонтерських проєктів у місцевій громаді, таких як прибирання парків або допомога потребуючим.

2. Проведення освітніх заходів для молоді на теми активного громадянства, культури миру та розуміння міжкультурних питань.

3. Участь у благодійних акціях та зборі коштів на допомогу хворим дітям або людям з обмеженими можливостями.

4. Організація тематичних заходів, таких як концерти, фестивалі або виставки мистецтва, що спрямовані на підтримку творчих молодих людей.

5. Співпраця з громадськими організаціями для розробки та впровадження спільних проєктів з підтримки молоді та їхніх ініціатив.

Отже, молодіжні організації активно займаються підтримкою молоді, розвитком її потенціалу та пропагуванням цінностей громадянського суспільства. Завдяки їхній діяльності молодь має можливість активно включатися в різноманітні проєкти та ініціативи, сприяючи тим самим розвитку країни та формуванню позитивного іміджу України у світі.

До початку повномасштабного вторгнення в Україну діяло понад 300 молодіжних центрів та просторів. Станом на 4 липня 2022 року працювало лише 121 молодіжний центр, які змінили свою діяльність та активно допомагають цивільному населенню, діючи як гуманітарні точки, притулки для внутрішньо переміщених осіб, волонтерські центри та місця допомоги для потребуючих; 30

об'єктів молодіжної інфраструктури серед молодіжних центрів та просторів було пошкоджено або анігільовано, 60 - зайнято. 68% працівників та працівниць молодіжних центрів були змушені покинути свої регіони.

Велика кількість осіб з різних сфер суспільства, молодіжних організацій та інших зацікавлених сторін, у багатьох випадках стикаються з труднощами і перешкодами у проведенні своєї роботи. Численні зміни ведуть до змін в їхній діяльності - переїзд, зупинення або перетворення. Молодь стикається з багатьма проблемами, такими як тривога, непевність у своїх діях, низький рівень самостійності та пристосованості до нових умов. Дії в Україні та за її межами мають негативний вплив на молодь. Нестабільна ситуація в економіці, високий рівень безробіття та масова міграція, руйнування молодіжної внутрішньої комунікації та втрата кваліфікованого персоналу, який займався молоддю в різних частинах України.

Під час останнього опитування у 2022 році, щодо готовності молоді здійснювати свою попередню діяльність в організації, були отримані такі відповіді:

- 37,6% опитаних можуть продовжити свою попередню діяльність
- 51% можуть, але лише частково
- 10,8% опитаних мають можливість продовжити свою діяльність без змін.

Висновок до розділу 2

Молодіжні громадські організації відіграють важливу роль у суспільстві. Вони сприяють розвитку молодих людей, підтримують їх активну участь у громадському житті, формують молодіжну свідомість та виховують відповідальних громадян. Діяльність таких організацій спрямована на розвиток та підтримку молодіжних ініціатив, заохочення до самовдосконалення сучасної особистості.

Молодіжні організації активно розвиваючись, використовують інноваційні підходи та платформи для залучення молоді до активної участі в різних соціальних та освітніх ініціативах. Таким чином, сприяють залученню молодді до громадської діяльності, розвитку лідерських якостей серед та формують гідну і активну громадянську свідомість.

Про діяльність молодіжних організацій в Україні можна зробити різні висновки. Деякі з ключових моментів включають:

1. Молодіжні організації в Україні займаються широким спектром заходів, включаючи адвокацію, волонтерську роботу, освітні програми, культурні ініціативи тощо. Ця різноманітність відтворює інтереси та пріоритети молоді в країні.

2. Багато молодіжних організацій в Україні мають позитивний соціальний вплив, вирішуючи такі важливі питання, як права людини, захист навколишнього середовища, гендерна рівність і соціальна справедливість. Вони відіграють вирішальну роль у підвищенні обізнаності та сприяють позитивним змінам у сучасному суспільстві.

3. Молодіжні організації надають цінні можливості нетворкінгу для молодих людей, щоб спілкуватися з однолітками, наставниками та потенційними роботодавцями. Ці мережі можуть бути корисними для особистісного та професійного розвитку.

РОЗДІЛ 3. ПРАКТИКА СОЦІАЛЬНОЇ РОБОТИ В ДІЯЛЬНОСТІ ГРОМАДСЬКИХ ОРГАНІЗАЦІЙ В МЕЖАХ СОЦІАЛІЗАЦІЇ СУЧАСНОЇ МОЛОДІ

1. Особливості та пропозиції підвищення ефективності практичної діяльності громадських організацій в межах соціалізації сучасної молоді

Молодь є важливою складовою сучасного українського суспільства з багатьох причин. По-перше, молодь є майбутністю країни і від їхнього розвитку і активної участі в житті суспільства залежить подальший прогрес країни. Вони приносять нові ідеї, енергію та інновації, що сприяють розвитку економіки та культури. Друга причина полягає в тому, що молодь є силою змін, яка може впливати на політичні рішення та суспільний порядок. Також, молодь відіграє важливу роль у збереженні та розвитку української мови, культури та традицій. В цілому, молодь є важливою частиною суспільства, яка забезпечує його стабільність та розвиток.

Молодіжна політика стала надзвичайно важливою сферою діяльності в сучасному світі. Молодь є майбуттям нашої країни. Тому важливо створювати сприятливі умови для їхнього розвитку і успіху. Влада повинна приділяти увагу та ресурси на розвиток освіти, робочих місць для молоді, підтримку молодіжних ініціатив та проектів. Перспективна молодіжна політика сприяє підвищенню якості життя молодих людей і загалом розвитку всього суспільства.

Перспективна діяльність молодіжних організацій залежить від декількох аспектів. Серед найважливіших чинників, що сприяють ефективній діяльності будь-якої організації можна визначити наступні:

1. Чітке визначення цілей та завдань організації. Цілі визначають загальну спрямованість діяльності, а завдання - конкретні кроки для досягнення

цих цілей. Чітке визначення допомагає визначити пріоритети, спрямовувати зусилля та належно оцінювати результати.

2. *Активна участь молоді у процесі прийняття рішень.* Активність молоді в процесі прийняття рішень може бути важливою, оскільки молодь може мати інноваційні погляди та ідеї, які можуть принести нові підходи до вирішення проблем. Більш активна участь молоді також може сприяти створенню більш різноманітних інноваційних рішень, що враховують потреби всіх груп суспільства. Крім того, залучення молоді може стимулювати їхню зацікавленість у громадських справах та політиці, сприяючи їхньому особистому розвитку та активізації громадянського суспільства.

3. *Регулярна комунікація та взаємодія між учасниками організації.* Сприяє вирішенню конфліктів, підвищенню продуктивності роботи, спрощує процеси прийняття рішень та сприяє створенню благоприємного робочого середовища. Також, взаємодія допомагає створювати спільне бачення мети та напрямків організації, що робить її більш ефективною та конкурентоздатною на ринку.

4. *Залучення кваліфікованих фахівців та партнерів до розвитку проектів.* Кваліфіковані фахівці та партнери можуть мати спеціалізовані знання в різних галузях, які допоможуть вдосконалити проект та забезпечити його успішне втілення. Залучення партнерів може принести додаткові фінансові, технічні та людські ресурси для проекту, що дозволить йому розвиватися швидше та ефективніше. Партнери можуть мати широку мережу контактів, яка допоможе проекту залучати нових клієнтів, інвесторів та можливих співпрацівників. Таким чином, залучення кваліфікованих фахівців та партнерів може значно збільшити шанси успіху проекту та сприяти його стабільному розвитку.

5. *Систематичний моніторинг та оцінка результатів діяльності.* Вони допомагають оцінити ефективність стратегій та дій, визначити успішні або неефективні аспекти діяльності, зробити висновки для майбутніх дій,

удосконалювати процеси та вдосконалювати результати. Такий моніторинг дозволяє організаціям працювати більш ефективно, виявляти проблеми та можливості для покращення, а також забезпечує об'єктивні дані для прийняття рішень.

Вважаю доцільним вказати на чинники, що сприяють ефективності саме практичної діяльності молодіжних організацій.

Основні з них:

1. Залучення та мотивація учасників: залучення активної участі молоді дозволяє організаціям впроваджувати нові ідеї та досягати кращих результатів. Мотивація учасників організації є ключовою у її ефективності, оскільки вона стимулює працівників до досягнення поставлених цілей і завдань. Коли учасники мають чітку мету і відчують підтримку та визнання за свою працю, вони стають більш залученими до роботи і продуктивними. Мотивовані членів організації також відчують більшу відповідальність за результати своєї діяльності, що сприяє підвищенню рівня ефективності всієї організації.

3. Ефективне управління: використання ефективних методів управління, включаючи планування, організацію, координацію та контроль, допомагає забезпечити успішне функціонування організації. Ефективне управління є ключовим елементом успішної роботи будь-якої організації, зокрема молодіжних. Воно допомагає забезпечити виконання поставлених завдань, оптимізує робочі процеси та сприяє створенню сприятливого середовища для розвитку та зростання учасників організації.

4. Розвиток лідерських навичок: сприяння розвитку лідерських якостей серед учасників допомагає покращити внутрішні структури та ефективність роботи організації. Розвиток лідерських навичок у кожного члена організації є важливою складовою загального успіху. Лідерські якості допомагають створити відмінне командне середовище, в якому кожен може виявити свій

потенціал та сприяти досягненню спільних цілей. Шляхи розвитку лідерських навичок можуть включати навчання комунікаційним стратегіям, вміння приймати рішення, керування конфліктами та співпрацю в команді. Колектив, де кожен член має можливість розвивати свої лідерські якості, стає більш ефективним та досягає більш вражаючих результатів.

5. Співпраця та партнерство: взаємодія з іншими молодіжними організаціями, урядовими установами та громадськими організаціями сприяє обміну знаннями та ресурсами для досягнення спільних цілей. Співпраця та партнерство в організації є ключовими компонентами успішного бізнесу. Це процес, у якому різні сторони об'єднують свої зусилля для досягнення спільної мети або результату. Партнерство може приймати різні форми, від стратегічних партнерств з іншими компаніями до спільної роботи внутрішніх відділів організації.

Успішна співпраця та партнерство в організації може приносити цілу низку переваг, таких як розширення ринків, обмін знаннями та ресурсами, збільшення інноваційності та зниження ризику. Важливо мати план співпраці, чітко визначені цілі та взаємну довіру для успішного співробітництва.

6. Розподіл відповідальності: важливо, щоб учасники організації відчували свою важливість та відповідальність за спільну справу. Розподіл відповідальності в молодіжних громадських організаціях може відрізнятися залежно від конкретної організації та її структури. Типовою практикою є розподіл відповідальності між керівництвом, командою проектів та іншими членами організації.

Керівництво відповідає за розробку стратегії та прийняття стратегічних рішень, а також за ведення звітності перед учасниками та фінансовими структурами. Команда проектів відповідає за реалізацію конкретних ініціатив та за досягнення покладених на них завдань. Інші члени організації можуть бути залучені до виконання рутинних завдань, сприяння роботі команди

проектів та підтримки загальних цілей організації. Важливо, щоб розподіл відповідальності був чітко зазначений і зрозумілий для всіх учасників організації, щоб уникнути недорозумінь та забезпечити ефективну роботу організації.

Що варто робити молодіжним громадським організаціям для підвищення ефективності практичної діяльності:

1. Запровадити механізм ефективної комунікації внутрішнього зв'язку. Визначити мету. Важливо зрозуміти, що саме ви хочете досягнути через цей механізм комунікації. Визначте, якими каналами комунікації користуються співробітники в організації (електронні листи, вебінари, чати тощо) і виберіть найбільш підходящі для вашої мети. Встановіть правила для спілкування в організації, заздалегідь визначивши, яку інформацію потрібно обговорити у внутрішніх комунікаціях. Позитивно залучайте всіх співробітників до процесу комунікації, створюючи спільне розуміння і відчуття співпраці. Створіть механізми для отримання і обробки фідбеку від співробітників, щоб постійно вдосконалювати систему внутрішнього зв'язку. Наведені кроки допоможуть вам створити ефективну систему внутрішнього зв'язку в організації.

2. Розвиток волонтерської мережі для залучення більшої кількості людей до роботи. Створіть простий та зручний веб-сайт або додаток, де люди зможуть реєструватися як волонтери та дізнаватися про можливості громадської роботи. Проводьте інформаційні кампанії через соціальні мережі, місцеві ЗМІ та партнерів, щоб привернути увагу до вашої волонтерської програми. Також, актуальним є організація тренінгів та семінарів для волонтерів з метою навчання їх навичкам громадської роботи та мобілізації нових учасників. Надзвичайно корисною може бути співпраця з місцевими органами влади, неприбутковими організаціями та бізнесом для пошуку нових можливостей співпраці та фінансування проектів, залучення волонтерів до розробки та

впровадження соціальних проектів, що мають позитивний вплив на спільноту, та інше.

3. Удосконалення методів фінансування та фондування. Для удосконалення методів фінансування та фондування молодіжних організацій можна розглянути кілька ефективних підходів:

- 1) *грантова підтримка*: звертайтеся до фондів, організацій та урядових програм, які надають гранти молодіжним організаціям для реалізації проектів.
- 2) *краудфандинг*: використовуйте онлайн-платформи для залучення коштів від зацікавлених осіб, які підтримують вашу діяльність.
- 3) *спонсорська підтримка*: залучайте партнерів з бізнесу та організацій, які можуть надати фінансову або матеріальну допомогу в обмін на рекламу чи співпрацю.
- 4) *самофінансування*: розгляньте можливість організації подій або продажу продукції/послуг для залучення коштів на підтримку своїх проектів.
- 5) *професійний розвиток*: інвестуйте в навчання та розвиток своїх кадрів, щоб залучати більше можливостей для фінансування в майбутньому.

Ці підходи допоможуть удосконалити методи фінансування та фондування молодіжних організацій.

4. *Розвиток стратегії залучення громадськості та партнерів*. Щоб навчитися розробляти стратегії залучення громадськості та партнерів, варто розпочати з проведення дослідження успішних кампаній та ініціатив, які ефективно мобілізували як громадськість, так і партнерів. Ви також можете розглянути наступні кроки:

- 1) визначення чітких цілей: зрозуміти чого саме ми хочемо досягнути чи отримати, залучаючи громадськість і партнерів. Незалежно від того, чи йдеться про підвищення обізнаності, розширення співпраці чи

стимулювання конкретних дій, конкретні цілі керуватимуть вашою стратегією.

- 2) вивчення своєї аудиторії: хто є вашою цільовою аудиторією та що її мотивує. Пристосуйте свої повідомлення та заходи щодо залучення до своїх інтересів і цінностей.
- 3) правильне вибудовування стосунків: розвивайте міцне партнерство з односторонцями, організаціями, окремими особами та зацікавленими сторонами. Співпраця над спільними ініціативами та використання ресурсів один одного, щоб посилити свій вплив.
- 4) ефективне спілкування: формування плану комунікацій, який включає такі канали, як соціальні мережі, інформаційні бюлетені електронною поштою, оновлення веб-сайтів і події. Послідовна та приваблива комунікація є ключовою для підтримки взаємодії з громадськістю та партнерами.
- 5) вимірювання та адаптація: відстеження успіху своїх стратегій залучення, відстежуючи ключові показники ефективності. Аналіз, що працює добре, а що можна покращити, а потім відповідно адаптація власного підходу.

5. Проведення регулярних оцінок ефективності діяльності для вчасного коригування. Для забезпечення проведення регулярних оцінок ефективності діяльності молодіжних організацій важливо враховувати кілька ключових кроків: Визначення цілей і об'єктивів: перед розпочатком оцінки необхідно чітко сформулювати цілі і очікувані результати від діяльності молодіжної організації.

Розроблення системи показників: важливо обрати відповідні показники, які відображатимуть рівень досягнень організації у виконанні її цілей.

Проведення оцінки: важливо використовувати різні методи оцінювання, такі як анкетування учасників, аналіз фінансових даних, спостереження за роботою організації тощо.

Аналіз результатів: ретельний проаналіз отриманих даних, виявіть сильні та слабкі сторони діяльності організації та запропонуйте шляхи для подальшого вдосконалення.

Розроблення плану дій: на основі аналізу розробіть конкретний план дій з метою підвищення ефективності роботи молодіжної організації.

6. Забезпечення постійного професійного розвитку та підвищення кваліфікації персоналу. Для забезпечення безперервного розвитку членів молодіжних організацій важливо надати їм можливості для навчання, зростання та розвитку лідерства. Цього можна досягти шляхом організації семінарів, тренінгів, семінарів і конференцій, які зосереджуються на формуванні навичок, особистому розвитку та залученні громади. Крім того, створення програм наставництва, мережевих заходів і можливостей для громадських робіт може допомогти учасникам зв'язатися з однодумцями та отримати цінний досвід. Заохочення до участі в проєктах і заходах, які відповідають їхнім інтересам і цілям, також може спонукати членів залишатися залученими, постійно навчатися та розвиватися. Загалом, сприяння сприятливому та інклюзивному середовищу, де члени відчують себе вповноваженими приймати нові виклики та справляти значний вплив, може сприяти їх постійному розвитку в молодіжних організаціях.

7. Використання сучасних технологій для автоматизації процесів. Забезпечення використання сучасних технологій для автоматизації процесів в молодіжних громадських організаціях може бути досягнуто шляхом впровадження спеціалізованих програм та платформ. Наприклад, використання програмного забезпечення для управління проєктами, спільною роботою і комунікацією може значно полегшити внутрішні процеси організації. Також важливо розглянути можливість використання онлайн-платформ для залучення нових учасників та волонтерів, а також для спрощення фінансового обліку і

звітності. Варто також розглянути можливості використання соціальних медіа для просування і підтримки діяльності організації серед широкого загалу.

8. *Підтримка відкритості та прозорості у діяльності організації.* Щоб забезпечити відкритість та прозорість у діяльності молодіжних організацій, рекомендується дотримуватися кількох принципів:

- 1) публічний доступ до інформації: забезпечення доступу до важливої інформації про діяльність організації через веб-сайт, соціальні мережі та інші засоби комунікації.
- 2) проведення відкритих зборів та конференцій: щомісяця організувати зустрічі для учасників, де можна вільно обговорювати питання та приймати рішення відкрито.
- 3) публікація фінансової звітності: регулярно оприлюднювати звіти про фінансові операції та витрати організації для підтримки прозорості та відкритості.
- 4) залучення громадськості: активно залучати членів громадськості до участі у роботі організації, а також слухати їхню думку та враховувати їх погляди.
- 5) етика та прозорість: встановлення принципів етики та прозорості, які допоможуть забезпечити відкритість та довіру серед учасників організації.

Ці практики допоможуть зберегти відкритість та прозорість в діяльності молодіжних організацій та збільшити успішність та ефективність одержаного результату.

ВИСНОВОК ДО РОЗДІЛУ 3

Ефективність діяльності молодіжних організацій залежить від певних аспектів. На основі вивчення практики діяльності громадських організацій, можна зробити такі висновки щодо особливостей підвищення ефективності діяльності молоді в таких структурах.

1. Налагодження системи менторства та підтримки для молодих співробітників може значно підвищити їхню ефективність і відчуття самооцінки.

2. Регулярні тренінги та курси професійного розвитку можуть допомогти молодим співробітникам набути нові навички та знання, що збільшить їх ефективність.

3. Створення командної робочої атмосфери та сприяння колективному спілкуванню може позитивно позначитися на результативності молодих співробітників.

4. Залучення молодих співробітників до процесів прийняття рішень може мотивувати їх до більш активної участі в житті організації та підвищити їхню відповідальність.

5. Впровадження інноваційних технологій та методів роботи в організації може зацікавити молодь та стимулювати їхню продуктивність.

Ефективну практичну діяльність молодіжних організацій можна посилити за рахунок кількох чинників, таких як сильне лідерство, ефективна комунікація, співпраця з іншими організаціями, правильне управління ресурсами, регулярне оцінювання та зворотній зв'язок, а також здатність до адаптації у мінливих обставинах. Молодіжні організації, що віддають пріоритет цим елементам з більшою ймовірністю досягнуть своїх цілей і справлять позитивний вплив у своїх громадах.

ЗАГАЛЬНІ ВИСНОВКИ

Молодіжні організації відіграють важливу роль у сучасному суспільстві, сприяючи розвитку та підтримці молодіжних ініціатив. Їх діяльність спрямована на підтримку і захист прав та інтересів молоді, підвищення її соціального статусу, участі у прийнятті рішень, що стосуються молодіжного середовища. Молодіжні організації також сприяють створенню можливостей для саморозвитку, навчання і творчості серед молоді.

Сутність діяльності молодіжних громадських організацій полягає у створенні платформи для обміну досвідом, знаннями та ідеями, сприянні розвитку соціальних навичок та лідерських якостей в молодих людей. А також залученню молоді до спільних громадських проєктів та ініціатив, сприяють її активній участі у громадському житті та формуванню молодіжної культури.

Зміст діяльності молодіжних організацій включає проведення тренінгів, семінарів, конференцій та інших освітніх заходів, спрямованих на підвищення кваліфікації та різносторонньому розвитку сучасної молоді. Вони також працюють над розвитком молодіжних проєктів у різних сферах суспільства, включаючи освіту, культуру, спорт та соціальну сферу.

Соціалізація молоді в молодіжних організаціях є дуже важливим процесом, що допомагає молоді розвивати соціальні навички, знайомитися із суспільством, відчувати підтримку та приналежність до спільноти. Також вони можуть навчитися співпрацювати з іншими організаціями, розвивати лідерські якості та брати активну участь у різноманітних соціальних та культурних заходах.

За останні роки можна зробити деякі висновки щодо діяльності та актуального стану молодіжних громадських організацій. Наприклад, важливим чинником тут є зростання інтересу сучасної молоді до активної участі в громадському житті та залучення до різних проєктів і програм. Проте, деякі організації можуть стикатися з викликами у забезпеченні фінансування та ресурсів щодо виконання своїх основних завдань. Також, важливо

підтримувати сприятливе середовище для розвитку та зростання молодіжних громадських організацій шляхом сприяння їх співпраці та обміну досвідом.

Ось кілька рекомендацій, що можуть допомогти розвитку саме вашої молодіжної організації та зробити її доступнішою для суспільства:

1. Сприяйте ініціативності та різноманітності всередині організації, щоб забезпечити представництво з різних джерел та поглядів.

2. Забезпечте можливості для навчання та нарощування потенціалу для членів організації, щоб покращити їхні лідерські та організаторські навички.

3. Використовуйте цифрові платформи та соціальні мережі, щоб охопити більшу аудиторію та взаємодії з громадою.

4. Співпрацюйте з іншими організаціями та зацікавленими сторонами, щоб використовувати ресурси та досвід для спільних ініціатив.

5. Регулярні оцінки та сесії зворотного зв'язку для оцінки впливу програм і заходів, а також можливість вносити необхідні корективи для постійного вдосконалення, що будуть мати позитивний вплив на вашу організацію.

6. Важливо відстоювати політику та програми, які підтримують потреби та права молодих людей у громаді.

7. Заохочуйте інновації та креативність у вирішенні соціальних проблем і пошук стійких рішень.

8. Підтримуйте прозорість і підзвітність у процесах прийняття рішень, щоб зміцнити довіру та авторитет серед зацікавлених сторін.

9. Підкресліть важливість командної роботи та співпраці для досягнення спільних цілей і завдань.

10. Відзначайте досягнення, щоб підвищити моральний дух та мотивацію в організації.

Важливо розвивати ефективну комунікацію з членами, залучати нових учасників, створювати форми взаємодії з громадськістю та працювати над розвитком проектів, які вирішують актуальні проблеми сучасної молоді.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Бутенко К. О. Технології соціальної роботи з молоддю. Кваліфікаційна робота на здобуття освітнього ступеня бакалавра спеціальності «Соціальна робота». Національний авіаційний університет. Київ, 2023. 64 с
2. Варсан-Карапаскал В. РОБОТА З ОБДАРОВАНОЮ МОЛОДДЮ В УМОВАХ КРАЄЗНАВЧОГО ГУРТКА. *The results of scientific mind's development: 2019 / chair Н. Гончарова. 2019.* URL: <https://doi.org/10.36074/22.12.2019.v2.36> (дата звернення: 24.04.2024).
3. Гірняк А. Психологічна діагностика міжособистісної взаємодії засобами соціометричного опитування. *Психологія і суспільство. 2019. № 3/4 (77/78). С. 138–147.*
4. Горбенко І. О. Соціальна робота з активізації економічного потенціалу молоді : магістерська робота. 2020. URL: <https://dspace.znu.edu.ua/jspui/handle/12345/4371> (дата звернення: 24.04.2024).
5. Горелов Д. М., Корнієвський О. А. Волонтерський рух: світовий досвід та українські громадянські практики (аналітична доповідь). Київ : Національний інститут стратегічних досліджень, 2015. 36 с.
6. Грیشнова О.А., Наумова О.О. Оцінювання персоналу: сучасні підходи до забезпечення ефективності. *Формування ринкової економіки: зб. наук. пр. Т. 2: Управління персоналом в організаціях. К, 2021.*
7. Дяків О.П., Островерхов В.М. Управління персоналом: навчально-методичний посібник. Тернопіль : ТНЕУ, 2018.
8. Канавець М. Сучасний стан і перспективи розвитку взаємодії молодіжних громадських організацій з органами публічної влади і об'єднаними територіальними громадами в умовах децентралізації. *Державне управління та місцеве самоврядування, Вип. 3 (38) (2018): 116–30.*

9. Клос Л., Джавадян, О.М. Соціальна реклама як приклад сучасної практики соціальної роботи в Україні. *Social work and education*. 2021. Vol. 8, No. 2. pp. 190-203.
10. Копильчак, Б. В. Впровадження концепції стратегічного управління розвитком молодіжних громадських організацій. *Економічний вісник університету*, Вип. 43 (2019): 72–79 с.
11. Крупник З. Теоретично-концептуальне обґрунтування проблеми формування відповідального ставлення молоді до здоров'я. *Молодь і ринок*. 2018. № 11(166). URL: <https://doi.org/10.24919/2308-4634.2018.152089> (дата звернення: 24.04.2024).
12. Лісовець О.В. Теорія і методика роботи з дитячими та молодіжними організаціями України: навч. посіб. / О.В.Лісовець. – К.: ВЦ «Академія», 2011. – 256 с. – (Серія «Альма-матер»)
13. Левченко Н., Калюженко А. Молодіжні громадські організації як чинник формування соціальної активності молоді: правові засади. *Social work and social education*. 2019. № 3. URL: <https://doi.org/10.31499/3.2019.190418> (дата звернення: 17.03.2024).
14. Максимовська Н. О. Наукові засади розвитку соціальної педагогіки дозвілля / Н. О. Максимовська // *Освіта та педагогічна наука*. – 2012. – № 5 – 6 (154 – 155). – С. 37 – 42
15. Марушкевич, Б. "Формування та розвиток українських молодіжних громадських організацій у сучасній аналітиці". *Психологія і суспільство*, № 1 (47) (2012): 112–17.
16. Осіпова О. О. Соціалізація молоді в умовах євроінтеграції України: соціально-педагогічний аспект : кваліфікаційна робота. Кривий Ріг, 2023.
17. Особистісна зрілість як проблема сучасної психології. Том 1 : колективна монографія / кол. авт. ; наук. ред. З. М. Мірошник. – Кривий Ріг : Вид. Р. А. Козлов, 2019.

18. Особливості соціалізації молоді в сучасних суспільних умовах URL: http://dspace.tnpu.edu.ua/bitstream/123456789/28545/1/Haidamakha_Petryshyn.pdf (дата звернення: 04.04.2024).
19. Охріменко О.О., Іванова Т.В. Соціальна відповідальність. К.: Національний технічний університет України «Київський політехнічний інститут», 2015. 173с.
20. Про молодіжні та дитячі громадські організації: закон України від 01.01.2016 р. № 835-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/281-14> (дата звернення 02.04.2024).
21. Про сприяння соціальному становленню та розвитку молоді в Україні: закон України від 04.11.2018 № 2581-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2998-12> (дата звернення 02.04.2024).
22. Ребуха Л. З. Система фундаменталізації професійної підготовки майбутніх соціальних працівників на засадах інтеграції інноваційних технологій. Освітологічний дискурс. 2018. № 3–4 (22–23). URL: <http://od.kubg.edu.ua/index.php/journal/article/view/527/445> (дата звернення: 17.03.2024).
23. Редзюк В. Молодіжні організації європейського спрямування в Україні в контексті суспільно-політичних процесів на початку ххі століття. Society. Document. Communication. 2021. № 9/2. С. 195–213. URL: <https://doi.org/10.31470/2518-7600-2020-9/2-195-213> (дата звернення: 17.03.2024).
24. Розпорядження «Про схвалення Концепції Державної цільової соціальної програми національно-патріотичного виховання на період до 2025 року» N 1233-р від 09.10.2021р.
25. Сергеева Л. М., Кондратьєва В. П., Хромей М. Я. Лідерство: навч. посібн. /за наук. ред. Л. М. Сергеевої. Івано-Франківськ. «Лілея-НВ». 2015.
26. Соціально-філософські аспекти розвитку економіки, управління та освіти в умовах формування сучасного суспільства : монографія / За ред. Іщенко

- М.П., Пантелєєвої Н.М., Руденка І.І. Черкаси : вид-во ПП Чабаненко Ю.А., 2017. 473 с.
27. Трибулькевич К. Г. Молодіжні організації та субкультури в українській незалежній державі: потенціал впливу на становлення особистості студентського лідера. *Психологія: реальність і перспективи*. 2019. № 12. С. 217–222. URL: https://doi.org/10.35619/prap_rv.vi12.77 (дата звернення: 17.03.2024).
28. Тупак Оксана. "Діяльнісний етап реалізації системи формування соціальної активності молоді в інститутах громадянського суспільства". *New pedagogical thought* 102, № 2 (4 вересня 2020): 83–87. <http://dx.doi.org/10.37026/2520-6427-2020-102-2-83-87>. (дата звернення: 19.03.2024).
29. Урбанович А. П. Психологічні особливості впливу взаємодії підлітків та батьків на самооцінку підлітків. *Психологічні науки: теорія і практика сучасної науки*. 2023. URL: <https://doi.org/10.36059/978-966-397-322-7-10> (дата звернення: 28.04.2024).
30. Фрицюк В. А. Методологічні підходи до вивчення проблеми професійного саморозвитку майбутнього фахівця. *Вісник Вінницького політехнічного інституту*. 2017. № 6.
31. Berezovska, Liudmyla, та Khrystyna Kolodchak. "Соціалізація учнівської молоді в діяльності молодіжних і дитячих громадських організацій". *Освітній простір України*, № 16 (16 вересня 2019): 137–43. <http://dx.doi.org/10.15330/esu.16.137-143> (дата звернення: 19.03.2024).
32. Copelovitch M., Pevehouse J. International organizations in a new era of populist nationalism. *Review of International Organizations*. 2019. No.14 (1). P.1-18.
33. Eurich, T. Working with People Who Aren't Self-Aware. *Harvard Business Review*, October 19, 2018

34. Kharchenko N. "Projects of Children's and Youth Public Organizations in the Context of Youth Policy of Ukraine." *Theoretical and Methodical Problems of Children and Youth Education* 2, no. 25 (2021): 213–25. <http://dx.doi.org/10.32405/2308-3778-2021-25-2-213-225> (дата звернення: 17.03.2024).
35. Ovens, A. How Emotional Intelligence Became a Key Leadership Skill. *Harvard Business Review*, April 28, 2015
36. Riabokin R. M., та Riabokin M. V. "Форми та методи роботи військово-патріотичного виховання в нсоу пласт". *Духовність особистості: методологія, теорія і практика* 93, № 6 (29 листопада 2019): 232–43. <http://dx.doi.org/10.33216/2220-6310-2019-93-6-232-243> (дата звернення: 17.03.2024).
37. Vasiuk I. Youth subcultures as a phenomenon of modern society. *cherkasy university bulletin: philosophy*. 2019. No. 2. P. 92–99. URL: <https://doi.org/10.31651/2076-5894-2019-2-92-99> (date of access: 17.03.2024).